

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Ulkomaalaislain mukainen lupamenettely

Ylitarkastaja Marjo Mäkelä

Maahanmuuttovirasto

4.5.2010

Laitinen oleskelu

- Oleskeluluvalla (Suomi)
- Oleskeluluvalla (Schengen-valtio)
- Viisumilla
- Viisumivapaasti
- EU-kansalaiset
- Harkinta-aika (Ihmiskaupan uhrille myönnetty harkinta-aika)
- Hakemus vireillä

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Oleskelulupatyypit

- Oleskelulupa voi olla joko **määräaikainen** tai **pysyvä**
- Määräaikainen lupa jakautuu kahteen lajiin:
  - tilapäinen (kirjaintunnus B)
  - jatkuva (kirjaintunnus A)

Ihmiskaupan uhrit

- Ihmiskaupan uhrille myönnettävää harkinta-aikaa ja oleskelulupaa koskevat säännökset lisättiin ulkomaalaislakiin 31.7.2006.
- Ulkomaalaislain mukaan ihmiskaupan uhrilla tarkoitetaan ulkomaalaista, jonka voidaan perustellusti epäillä joutuneen ihmiskaupan uhriksi.
- Mahdollinen rikos on voinut tapahtua lähtö- tai kauttakulkumaassa tai olosuhteet Suomessa ovat olleet sellaiset, että henkilö esittää joutuneensa ihmiskaupan uhriksi.
- Ihmiskauppaepäily voi tulla esiin monenlaisissa käytännön tilanteissa, eikä välttämättä poliisin tai rajatarkastusviranomaisen rikostutkinnan myötä.
- Uhri voi jo oleskella maassa laillisesti esim. perhesiteen tai työnteon perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla.
- Epäily voi herätä myös turvapaikkamenettelyn yhteydessä

Olen olemassa

www.ihmiskauppa.fi

Harkinta-aika

- Viranomaisaloitteinen asia
- Harkinta-aikana uhri toipuu kokemuksistaan ja päättää, ryhtyykö yhteistyöhön viranomaisten kanssa
- Kihlakunnan poliisilaitos tai rajatarkastusviranomainen päättää
- Pituus vähintään 30 vrk ja enintään 6 kk
- Kirjallinen ilmoitus uhrille
- Valituskielto

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Tilapäinen oleskelulupa (B) ihmiskaupan uhrille

- Uhrin oleskelu Suomessa on perusteltua ihmiskaupan esitutkinnan tai tuomioistuinkäsittelyn vuoksi
- Uhri on valmis tekemään yhteistyötä viranomaisten kanssa ihmiskaupasta epäiltyjen kiinni saamiseksi sekä
- Uhrilla ei ole enää siteitä ihmiskaupasta epäiltyihin.

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Jatkuva oleskelulupa (A) ihmiskaupan uhrille

- Jos uhri on erityisen haavoittuvassa asemassa
- Oleskelun ei tarvitse liittyä esitutkintaan tai tuomioistuinkäsittelyyn
- Ei yhteistyöedellytystä

Muuta huomioitavaa

- Lupatyypistä (A/B) riippumatta ei toimeentuloedellytystä.
- Uhrille voidaan myöntää oleskelulupa, vaikka hänellä ei olisi voimassa olevaa matkustusasiakirjaa (UlkL 35 §).
- Uhrilla rajoittamaton työnteko-oikeus
- Vain jatkuvan (A) oleskeluluvan saaneen perheenjäsenelle voidaan myöntää oleskelulupa (UlkL 47 § 3 mom.).

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi

Luvan hakeminen ja ratkaiseminen

- Lupaa haetaan Suomessa, hakemus jätetään kihlakunnan poliisilaitokselle (UlkL 60 §).
- Maksuton
- Poliisin lausunto ja muut liitteet
- Rajatarkastusviranomaisen näkemys
- Maahanmuuttovirasto ratkaisee
- Ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan pituus vähintään 6 kk, enintään 1 v (UlkL 53 §).
- Jatkoluvat

Olen olemassa
www.ihmiskauppa.fi